

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

การสื่อสารเพื่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อย
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Communication for Personal Financial Planning of Phu Noi Village Fund Members Province
of Prachuap Khiri Khan

พัชรี นิลมานนท์, วิทยุ ปัญญาวุฒตระกูล และสุภาภรณ์ ศรีดี
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบัณฑิตกรรมการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
Master of Communication Arts, Program in Communication Arts,
Sukhothai Thammathirat OpenUniversity
E-mail: patty29101983@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กระบวนการสื่อสาร และ 2) แนวทางการสื่อสารเพื่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก เลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง จำนวน 25 คน ประกอบด้วย (1) สภาผู้นำบ้านพุน้อย (2) กรรมการกองทุนหมู่บ้านพุน้อย และ (3) สมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อย เครื่องมือการวิจัย คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสร้างข้อสรุปเชิงพรรณนาความ ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการสื่อสารเพื่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ ผู้ส่งสาร คือ คณะกรรมการกองทุนมีการสื่อสารกับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในเรื่องการกู้ยืมเงิน การชำระดอกเบี้ย แต่ยังไม่ค่อยมีการสื่อสารเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเนื่องจากคณะกรรมการกองทุนยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และยังไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อมาจัดกิจกรรมส่งเสริมหรือให้ความรู้กับสมาชิกกองทุนอย่างต่อเนื่อง เนื้อหาสาร เกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลยังไม่ถูกต้อง ครบถ้วนครอบคลุม ใช้สื่อบุคคลเป็นหลักทำให้ประชาชนมีทัศนคติที่ขัดต่อการออมเงินนำไปสู่พฤติกรรมทางการเงินที่ไม่ถูกต้องส่งผลให้เห็นได้ชัดเจนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 2) แนวทางการสื่อสารในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (1) ประธานกองทุนหมู่บ้านพุน้อย ควรส่งเสริมให้ความรู้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เช่น อบรม ศึกษาดูงาน เพื่อให้กรรมการกองทุนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลอย่างถูกต้อง (2) เนื้อหาสาร ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และการออมเงินต่าง ๆ คือ ข้อมูลและวิธีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย การสร้างรายได้ การใช้จ่ายเงิน และความรู้ด้านการออมเงินและการวางแผนการเงินให้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน (3) ช่องทางการสื่อสาร สื่อบุคคล คือ กรรมการกองทุนหมู่บ้าน สื่อดั้งเดิม คือ แผ่นพับ หอกระจายข่าวหมู่บ้าน และสื่อออนไลน์คือ ไลน์กลุ่ม เฟซบุ๊ก (4) วางแผนการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่คาดว่าจะสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในอนาคต เช่น กลุ่มเครือข่ายของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเดิม และ (5) การประเมินผลการเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไขกระบวนการสื่อสารและวางแผนการสื่อสารให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

คำสำคัญ: การสื่อสารเพื่อการวางแผน, การเงินส่วนบุคคล, กองทุนหมู่บ้านพุน้อย

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the communication process and 2) the communication approaches for Personal financial planning of Pu Noi Village Fund members Prachuap Khiri Khan Province. This research is qualitative research. with in-depth interviews Selected 25 key informants, consisting of (1) Ban Phu Noi Leadership Council, (2) Phu Noi Village Fund Committee members, and (3) Phu Noi Village Fund members. The research tool is structured in-depth interviews. Data were analyzed by forming descriptive conclusions. The results of the research revealed that 1) the communication process for members' personal financial planning Phu Noi Village Fund Prachuap Khiri Khan Province, i.e., messengers, i.e., the fund committee communicates with the village fund members about borrowing money. interest payment However, there is little communication about personal financial planning because the fund committee still lacks knowledge and understanding about personal financial planning and there is still no coordination with other relevant agencies to organize activities to promote or continually educate fund members. Content about personal financial planning is not accurate, complete, comprehensive, mainly using personal media, causing people to have attitudes that are contrary to savings, leading to inaccurate financial behavior, resulting in evident during the spread Outbreak of COVID-19. 2) Communication guidelines for personal financial planning (1) Chairman of Phu Noi Village Fund Knowledge should be promoted to the village fund committees such as training and study visits so that fund committee members have knowledge and understanding of personal financial planning correctly. (2) Content should add content about personal financial planning. And various savings are information and methods for accounting income - expenses. monetization spending money and knowledge about savings and financial planning for village fund members. (3) Communication Channels Personal media are the village fund committees Traditional media are leaflets, village news towers and online media is Line, Facebook group (4) plan communication with new target groups that are expected to be future Village Fund members, such as relatives of former Village Fund members; Improve communication processes and plan communications for greater efficiency and effectiveness.

Keywords: Planning Communication, personal finance, Phu Noi Village Fund

บทนำ

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอสามร้อยยอด ตำบลสามร้อยยอด หมู่บ้านพุน้อย เป็นเขตที่มีพื้นที่ภาคเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ประชาชนส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพเกษตรกร และรับจ้างทำงานในโรงแรมต่างๆ ในเขตพื้นที่ท่องเที่ยว ลักษณะของสังคม ประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลสามร้อยยอดใช้จ่ายเพื่อการเกษตรและการดำรงชีพขั้นพื้นฐาน และมีค่านิยมการใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง หวย และการพนัน ซึ่งเป็นการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย และในที่สุดอาจทำให้บางครัวเรือนต้องกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินต่างๆ หรือการกู้ยืมเงินนอกระบบได้ ซึ่งเห็นได้ชัดจากผลกระทบที่เกิดขึ้นในช่วงสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ดังนั้นการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล จึงเป็นระบบที่ช่วยให้แต่ละครัวเรือน มีข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ตนเอง สร้างวินัยทางการเงินของตนเอง ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของประชากรหมู่บ้านพุน้อย ตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อศึกษาถึงความสามารถในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลที่ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความสุขและความมั่นคงมั่งคั่งให้กับชีวิตและครอบครัว นำไปสู่การสร้างชุมชนเข้มแข็ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการการสื่อสารเพื่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อเสนอแนวทางการสื่อสารเพื่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขอบเขตการวิจัย

1. **ด้านเนื้อหา** เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มุ่งศึกษาเนื้อหาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง คือ กระบวนการสื่อสารและแนวทางการสื่อสาร
2. **ด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก** เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการด้านกองทุนหมู่บ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 5 ปี รวมจำนวน 25 คน ได้แก่ 1) สมาชิกหมู่บ้านพุน้อย 10 คน 2) กรรมการกองทุนหมู่บ้านพุน้อย 5 คน และ 3) สมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อย 10 คน
3. **ด้านพื้นที่** ขอบเขตพื้นที่ หมู่บ้านพุน้อย ตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
4. **ด้านเวลา** เป็นการวิจัยในช่วงระหว่างเดือนมกราคม – ตุลาคม 2565

วิธีดำเนินการวิจัย

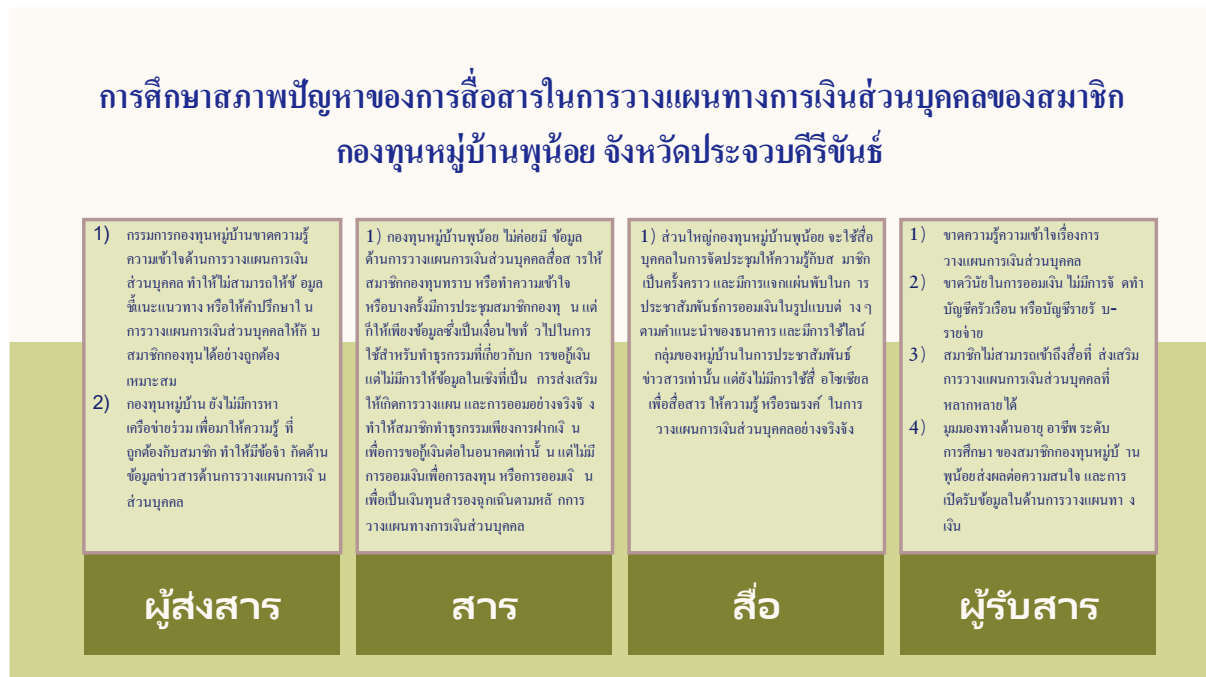
การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก เลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจงจำนวน 25 คน ประกอบด้วย (1) สมาชิกหมู่บ้านพุน้อย (2) กรรมการกองทุนหมู่บ้านพุน้อย และ (3) สมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อย เครื่องมือการวิจัย คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสร้างข้อสรุปเชิงพรรณนาความ

ผลการวิจัย

จากข้อมูลการวิจัย แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ประเด็น ดังนี้
ประเด็นที่ 1 กระบวนการสื่อสารในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาตามโครงสร้างประกอบด้วย การศึกษาสภาพปัญหาการสื่อสาร การวางแผนการสื่อสาร การดำเนินการสื่อสาร และการประเมินผลการสื่อสาร

1. การศึกษาสภาพปัญหาการสื่อสาร พบปัญหาตามแผนภาพดังนี้

2. การวางแผนการสื่อสาร พบว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลภายใต้กองทุนหมู่บ้านพุน้อย มีการวางแผนการสื่อสาร โดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ และเสริมสร้างความเข้าใจ ในเรื่องการวางแผนส่วนบุคคลอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี และมีการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ แผนการออมเงินรูปแบบใหม่ ๆ โดยมีการเชิญวิทยากรจากภายนอกองค์กรมาให้ความรู้เป็นครั้งคราว เนื่องจากกรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่มีความรู้ด้านนั้น ๆ โดยตรง

3. การดำเนินการสื่อสาร พบว่า กองทุนหมู่บ้านพุน้อย มีการดำเนินการสื่อสาร เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของสมาชิกกองทุน โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 กรรมการกองทุนหมู่บ้าน เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการสื่อสารในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลกับสมาชิกกองทุน

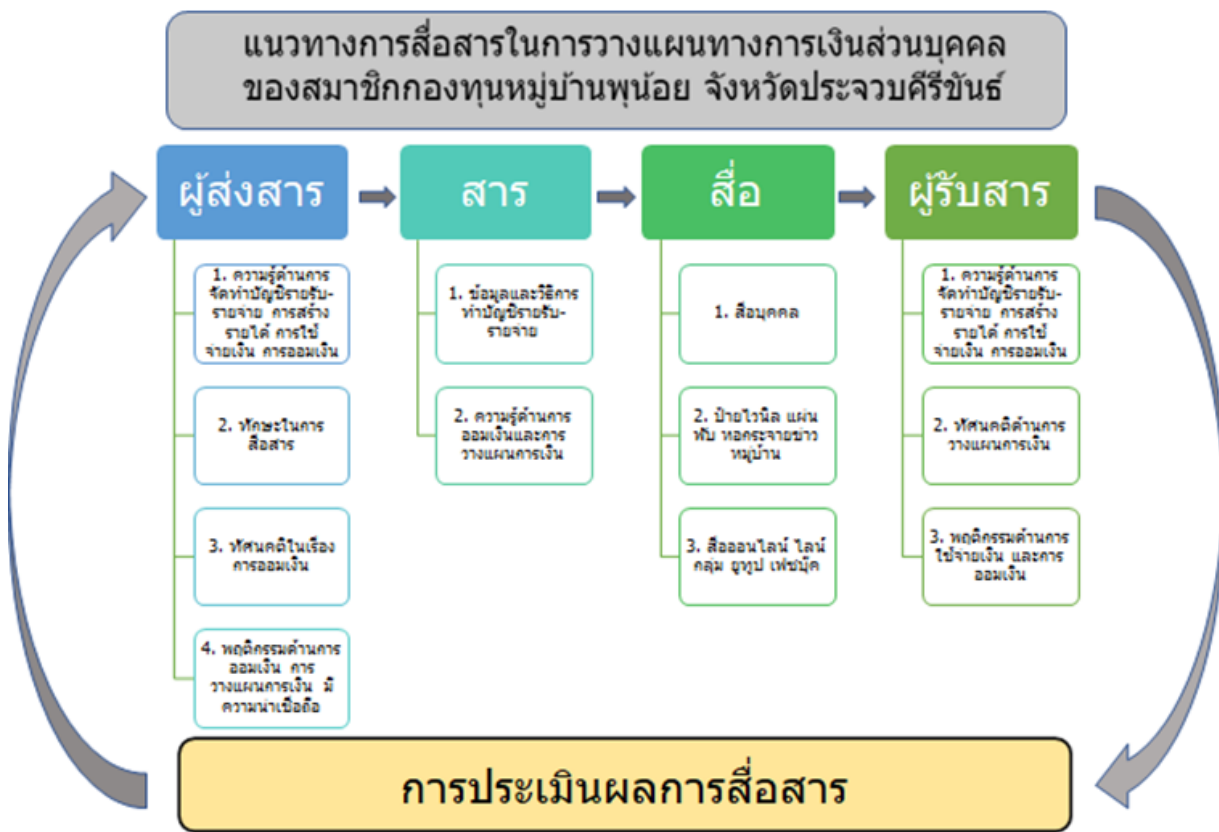
3.2 กำหนดพื้นที่รับผิดชอบของกรรมการแต่ละคน โดยแบ่งพื้นที่เป็น 4 โซนรับผิดชอบ แต่ละโซน มีกรรมการกองทุนดูแล 3 คน

3.3 กรรมการกองทุนแต่ละโซน มีการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ และเสริมสร้างความเข้าใจในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลกับสมาชิกกองทุน

3.4 มีการจัดทำสื่อ แผ่านพับ ที่เกี่ยวกับการออมเงินในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ความรู้กับสมาชิกกองทุน นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออม ด้วยการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย บัญชีครัวเรือนกับสมาชิกกองทุนอีกด้วย

4. การประเมินผลการสื่อสาร พบว่า ที่ผ่านมากองทุนหมู่บ้านพูน้อยยังขาดการประเมินผลการสื่อสารกับสมาชิกกองทุน มีการจัดประชุมสมาชิกบ้างเป็นครั้งคราว เพื่อประชาสัมพันธ์ และให้ข้อมูลด้านการออมหรือการกู้เงินเท่านั้น โดยรูปแบบของการประเมินผลการสื่อสาร เป็นเพียงการแจ้งข่าวสารทั่วไปกับสมาชิก และมีการพูดคุยกลุ่มเล็กกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อแจ้งและหาแนวทางแก้ปัญหาค่าดำเนินงานร่วมกัน ซึ่งยังไม่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร

ประเด็นที่ 2 แนวทางการสื่อสารในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านพูน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

สภาพปัญหาของผู้ส่งสารกองทุนหมู่บ้านพูน้อย มีปัญหาในหลายด้าน คือ กรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ทำให้ไม่สามารถให้ข้อมูล ชี้แนะแนวทาง หรือให้คำปรึกษาในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลให้กับสมาชิกกองทุนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และกองทุนหมู่บ้านยังไม่มีมีการหาเครือข่ายร่วม เพื่อมาให้ความรู้ที่ถูกต้องกับสมาชิก ทำให้มีข้อจำกัดด้านข้อมูล ข่าวสารด้านการ

วางแผนการเงินส่วนบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสื่อสารของ สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2563) เรื่อง องค์ประกอบของการสื่อสาร ที่ว่าผู้สื่อสารจะส่งสารได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สื่อสารจะต้องเป็นผู้ที่มีความพยายามที่จะมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสื่อสารเพียงพอ และเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ

สภาพปัญหาของสาร จากการดำเนินงานที่ผ่านมา กองทุนหมู่บ้านพุน้อย ไม่ค่อยมีข้อมูลด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคลสื่อสารให้สมาชิกกองทุนทราบ หรือทำความเข้าใจ หรือบางครั้งมีการประชุมสมาชิกกองทุน แต่ก็ให้เพียงข้อมูลซึ่งเป็นเงื่อนไขทั่วไปในการใช้สำหรับทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับการขอกู้เงิน แต่ไม่มีการให้ข้อมูลในเชิงที่เป็นการส่งเสริมให้เกิดการวางแผน และการออมอย่างจริงจัง ทำให้สมาชิกทำธุรกรรมเพียงการฝากเงิน เพื่อการขอกู้เงินต่อในอนาคตเท่านั้น แต่ไม่มีการออมเงินเพื่อการลงทุน หรือการออมเงินเพื่อเป็นเงินทุนสำรองฉุกเฉินตามหลักการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีสารที่ว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม (KAP theory) ของ สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2559) กล่าวว่า ความรู้ (Knowledge) นั้น นับเป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจดจำ ซึ่งอาจจะโดยการนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือ ได้ฟัง ความรู้นี้เป็นหนึ่งในขั้นตอนของการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่นำไปสู่การก่อให้เกิดความเข้าใจ เมื่อมีความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินผล นำไปสู่การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

สภาพปัญหาของสื่อ ที่ผ่านมา ส่วนใหญ่กองทุนหมู่บ้านพุน้อยจะใช้สื่อบุคคลในการจัดประชุมให้ความรู้กับสมาชิกเป็นครั้งคราว และมีการแจกแผ่นพับในการประชาสัมพันธ์การออมเงินในรูปแบบต่าง ๆ ตามคำแนะนำของธนาคาร เช่น ธนาคารออมสิน หรือ ธ.ก.ส. และมีการใช้ไลน์กลุ่มของหมู่บ้านในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเท่านั้น แต่ยังไม่มีการใช้สื่อโซเชียล เพื่อสื่อสาร ให้ความรู้ หรือรณรงค์ในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลอย่างจริงจัง ทำให้สมาชิกขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของ อรรถพร ปิลันธน์โอวาท (2554) เรื่องการใช้สื่อบุคคลที่มีความคล้ายคลึงกันในกลุ่มชนที่มีพื้นฐานการศึกษาต่ำ การโน้มน้าวใจอาจใช้วิธีการกระตุ้นทางอารมณ์มากกว่าการใช้เหตุผล เพราะเป็นเรื่องของความรู้สึก พฤติกรรม การโน้มน้าวใจผู้อื่นจะสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย อย่างเช่น อิทธิพลของผู้ส่งสาร เป็นต้น

สภาพปัญหาของผู้รับสาร ซึ่งมีประเด็นปัญหาหลักอยู่ 4 ประเด็น ได้แก่ (1) สมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อยขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคล (2) สมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อยขาดวินัยในการออมเงิน (3) สมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อยไม่สามารถเข้าถึงสื่อที่ส่งเสริมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลที่หลากหลาย และ (4) มุมมองทางด้านอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านพุน้อยส่งผลต่อความสนใจ และการเปิดรับข้อมูลในด้านการวางแผนทางการเงิน สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่หาเข้ากินค่า ทำให้มองเรื่องการวางแผนการเงิน และการลงทุนเป็นเรื่องไกลตัว ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสารที่ว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม (KAP theory) ของ สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2559) กล่าวว่า ความรู้ (Knowledge) นั้น นับเป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจดจำ ซึ่งอาจจะโดยการนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือ ได้ฟัง ความรู้นี้เป็นหนึ่งในขั้นตอนของการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่นำไปสู่การก่อให้เกิดความเข้าใจ เมื่อมีความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินผล นำไปสู่การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านกองทุนหมู่บ้านพุน้อย ควรมีการวางแผนพัฒนาบุคคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีทักษะการสื่อสารในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลอย่างถูกต้อง

1.2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านกองทุนหมู่บ้านพุน้อย ควรมีการวางแผนการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ โดยเริ่มจากการกำหนดเป้าหมายในการสื่อสาร การวางแผนการใช้สื่อให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย การกำหนดช่องทางการใช้สื่อ ตลอดจนควรมีการประเมินผลกระบวนการสื่อสารเพื่อนำไปวางแผนในการสื่อสารต่อไป

1.3 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านกองทุนหมู่บ้านพุน้อย ควรมีการวางแผนการสื่อสารเพื่อขยายเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเงินและการขยายตลาด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของหน่วยงานอื่นที่สามารถนำมาเปรียบเทียบและประยุกต์ใช้ได้

2.2 ควรศึกษาการรณรงค์การสื่อสารเพื่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2559). *ทฤษฎีการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ระเบียงทอง.

_____. (2563). *ทฤษฎีการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อรรวรรณ ปิลันธน์โอวาท. (2554). *การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.